Mesa?o de la Esperanto-komunumo: internacia tago de la gepatra lingvo

La 21-an de februaro 1952 la polico pafmortigis en la universitato de Dako, ?efurbo de la hodia?a Banglade?o, plurajn manifestaciantajn studentojn. Tiuj studentoj manifestaciis por ke oni agnosku la ekziston de ilia gepatra lingvo, la bangla, kiun oni volis forigi de la universitato favore al lingvo “pli granda”, parolata de la fortuloj de la momento. Temas pri tio, kio ripeti?as, en diversaj formoj, da?re tra la tuta mondo kaj tra la tuta historio, ekzemple rilate al la indi?enaj lingvoj, sed anka? rilate al aliaj “malfortaj” a? minoritataj lingvoj, kiuj rezulte ne a?di?as en lernejoj, ne aperas en oficialaj rondoj, ne estas partoj de la publika vivo, kaj perdas sian rekonon kaj presti?on.

Tiel okazas iom post iom la malapero, morto de lingvoj, kaj tutaj popoloj perdas sian intelektan ri?econ – kiel pri tio rimarkigis multaj lingvistoj, kaj en 2019 aparte atentigas UN kaj Unesko.

Krom la socia maljusteco kaj psikologiaj problemoj rezultantaj el la perdo de uzeblo de sia gepatra lingvo, kaj pro nesufi?a sperto en la uzo de la altrudata lingvo, necesas konscii anka? pri aliaj reala?oj: la biologia kaj lingva diversecoj estas nedisigeblaj, interkonektitaj kaj dependantaj unu de la alia. El perdo de lingva diverseco rezultas perdo de tradiciaj konoj necesaj ekzemple por da?ripova biodiverseco kaj por kultura kontinueco.

En la jaro 1999 Unesko proklamis la 21-an de februaro la ?iujara Internacia Tago de la Gepatra Lingvo. ?ia unua kaj ?efa celo estis ree emfazi la edukajn avanta?ojn de uzo de la gepatra lingvo en lernejoj, precipe en elementaj lernejoj. Infanoj pli rapide lernas legi kaj skribi en lingvo kiun ili plene komprenas – a?, pli precize, ili suferas malavanta?on se ili

estas devigataj komenci sian lernadon per lingvo kiun ili parte, a? e? tute, nekomprenas.

En sia mesa?o al la 103-a Universala Kongreso de Esperanto en 2018, Audrey Azoulay, la ?enerala Direktoro de Unesko, deklaris: "Estas fakto, ke nia Organiza?o dividas kun la esperantista Movado komunajn valorojn: esperon en konstruado de paca mondo, harmonian kunvivadon inter la popoloj, respekton al kultura diverseco, solidarecon trans la limoj."

Universala Esperanto-Asocio (UEA) gratulas Uneskon kaj UN pro ties kreskanta atento al lingva diverseco, sed emfazas, ke oni ankora? ne dedi?as sufi?an atenton al la demando de lingva justeco kaj lingva egaleco. Kiel unu el malmultaj neregistaraj organiza?oj kiuj okupi?as pri lingvaj demandoj, UEA instigas al Unesko kaj UN doni pli da atento al lingva justeco sur ?iuj terenoj kaj tute aparte en edukado.

---

https://www.radiohc.cu/eo/especiales/exclusivas/184048-mesago-de-la-esperanto-komunumo-internacia-tago-de-la-gepatra-lingvo

Radio Habana Cuba